

**Regelingen, werkafspraken en praktische informatie voor de
Hervormde gemeente te Lienden.**

Regelingen, werkafspraken en praktische informatie voor de Hervormde gemeente te Lienden.....	1
1.Inleiding.....	3
1.1.Algemeen.....	3
2.Organisatie.....	3
2.1.De ambten.....	3
2.2.Kerkenraad.....	4
3.Pastoraat.....	8
3.1.Pastorale zorg.....	8
3.2.Pastoraat in de thuissituatie.....	9
3.3.Pastorale bijstand.....	10
3.4.Pastoraat rond de erediensten.....	10
4.Vieren.....	11
4.1.Erediensten.....	11
4.2.Bijzondere eredienst; doopbediening.....	12
4.3.Bijzondere eredienst; bediening heilig avondmaal.....	12
4.4.Bijzondere eredienst; huwelijksdienst.....	13
4.5.Liturgie andere bijzondere diensten.....	14
4.6.Voorganger tijdens de erediensten.....	14
4.7.Rond de erediensten.....	14
5.Leren.....	15
5.1.Catechese.....	15
5.2.Jeugdwerk.....	16
6.Dienen.....	17
6.1.Algemeen.....	17
6.2.Diakenen.....	18
6.3.Taken van de diaconie uitgewerkt.....	18
6.4.Jeugddiaconaat.....	19
7.Getuigen (Missionair).....	20
7.1.Roeping.....	20
7.2.Zendings- en Evangelisatiecommissie.....	21
7.3.Werkwijze Zendings- en Evangelisatiecommissie.....	21
8.Beheer.....	22
8.1.Algemeen.....	22
8.2.Kerkrentmeesters.....	22
8.3.Bijstand in het beheer.....	23
8.4.Gebouwen.....	23
8.5.Ledenadministratie.....	24
8.6.Inzamelen van de gaven.....	24
9.Maatschappelijke betrokkenheid.....	24
9.1.Bestuurscommissie Eben Haëzerschool.....	24
10.Communicatie.....	25
10.1.Kerkbode.....	25
10.2.Kerkradio.....	25
10.3.Website.....	25
11.Bijlagen:.....	26

1. Inleiding

1.1. Algemeen

Het is de taak van de kerkenraad om leiding te geven aan het leven en werken van de gemeente. Deze uitvoeringsregeling bevat een korte toelichting op het werk in de gemeente en de gemaakte afspraken over de uitvoeringsgerichte onderwerpen. Voor de wijze waarop de gemeente haar werk organiseert en uitvoert zijn in de ordinanties van de Protestantse Kerk in Nederland bepalingen opgenomen. Indien van toepassing zijn deze bepalingen (meestal) integraal overgenomen in deze uitvoeringsregels.

Deze uitvoeringsregeling is voor de eerste maal vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad op 12 december 2013. Om de actualiteit niet te verliezen zullen de te nemen besluiten of te maken afspraken regelmatig in deze uitvoeringsregeling moeten worden opgenomen.

Ook bij deze opsomming van zaken over het leven en werken van de gemeente willen we doen onder het voorbehoud van Jacobus 4: "Indien de Heere wil en wij leven zullen".

2. Organisatie

2.1. De ambten

Om de gemeente bij het heil te bepalen en bij haar roeping in de wereld te bewaren is van Christuswege het openbare ambt van Woord en Sacrament gegeven. Met het oog op deze dienst onderscheidt de kerk¹:

het ambt van predikant,
het ambt van ouderling,
het ambt van diaken.

De ambtsdraggers zijn gemeenschappelijk verantwoordelijk voor de opbouw van de gemeente in de wereld door zorg te dragen voor de dienst van Woord en sacramenten, de missionaire, diaconale en pastorale arbeid, de geestelijke vorming, het opzicht, het rentmeesterschap over de vermogensrechtelijke aangelegenheden en andere arbeid tot opbouw van de gemeente.

2.1.1 *De predikant*

De predikant is in het bijzonder geroepen tot de bediening van Woord en sacramenten, de verkondiging van het Woord in de wereld, de herderlijke zorg, het opzicht, het onderricht en de toerusting.

2.1.2 *De ouderlingen*

De ouderlingen zijn in het bijzonder geroepen tot de zorg voor de gemeente als gemeenschap, het dragen van medeverantwoordelijkheid voor de bediening van Woord en sacramenten, de herderlijke zorg, het opzicht en de toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping. Zij die daartoe zijn aangewezen (de kerkrentmeesters) bovendien tot de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van niet-diaconale aard.

¹Artikel V kerkorde

2.1.3 *De diakenen*

De diakenen zijn in het bijzonder geroepen tot de dienst rond de bediening van het Heilig Avondmaal en het inzamelen en uitdelen van de liefdegaven, de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in gemeente en wereld, de toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping en de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard

2.2. Kerkenraad

Opdat niet het ene ambt over het andere, de ene ambtsdrager over de andere, noch de ene gemeente over de andere heerse, maar alles wordt gericht op de gehoorzaamheid aan Christus, het Hoofd van de Kerk, is de leiding in de kerk toevertrouwd aan ambtelijke vergaderingen. In de gemeente is dat de kerkenraad².

De kerkenraad heeft tot taak³:

- de zorg voor de dienst van Woord en sacramenten;
- het leiding geven aan de opbouw van de gemeente in de wereld;
- de zorg voor de missionaire, diaconale en pastorale arbeid en de geestelijke vorming;
- het vaststellen van het beleidsplan ter zake van het leven en werken van de gemeente;
- het opzicht over de leden van de gemeente voor zover hem dat door de orde van de kerk is opgedragen;
- de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente;
- het bevorderen ter plaatse van de gemeenschap van de kerken;
- het bespreken van zaken die door de classicale vergadering worden of zijn behandeld;
- het vaststellen van de regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente;
- het verrichten van alles wat verder naar de orde van de kerk van hem wordt gevraagd.

De kerkenraad van de Hervormde gemeente te Lienden bestaat uit:

- één predikant;
- elf ouderlingen, waarvan drie kerkrentmeester en twee belast met een bepaalde opdracht: de jeugdouderling en de evangelisatieouderling;
- vijf diakenen, waarvan een met één bepaalde opdracht: de jeugddiaken.

2.2.1 *Functies en taken binnen de kerkenraad.*

In deze paragraaf worden de taken van de verschillende ambten en functies, de specifieke taken of opdrachten beschreven.

Assessor

In de Protestantse Kerk in Nederland is de assessor de preses secundus, of tweede voorzitter.

Bestuurscommissie Eben Haëzerschool

Voor het contact met de plaatselijke christelijke school wordt door de kerkenraad een ambtsdrager benoemd in de bestuurscommissie Eben Haëzerschool. De ambtsdrager geeft vanuit de hervormde gemeente (mee) invulling aan de taken van de bestuurscommissie⁴.

Classis

²Artikel VI kerkorde

³Ordinantie 4, artikel 7

⁴Zie ook hoofdstuk 9

De classicale vergadering wordt gevormd door de afgevaardigde ambtsdragers van de tot de classis behorende gemeenten. De afgevaardigden worden aangewezen door de kerkenraden. Elke kerkenraad (of wijkkerkenraad) vaardigt uit zijn midden één ambtsdrager af. De afvaardiging geschiedt aan de hand van een door het breed moderamen van de classicale vergadering op te stellen rooster dat voor elke kerkenraad aangeeft wanneer hij een predikant, een ouderling, een ouderling-kerkrentmeester of een diaken dient af te vaardigen.

De classicale vergadering heeft tot taak⁵:

- het leiding geven aan het leven en werken van de classis op haar verschillende arbeidsvelden en het ter hand nemen van al wat het kerkelijk leven in de classis kan bevorderen;
 - het vaststellen van het beleidsplan ter zake van het leven en werken van de classis;
 - het bevorderen van de missionaire arbeid van de gemeenten, het verlenen van bijstand aan de gemeenten bij de vervulling van hun missionaire roeping – daarin bijgestaan door organen van de kerk die op dit terrein werkzaam zijn – en waar nodig het zelf gestalte geven aan de missionaire arbeid binnen de classis;
 - het gestalte geven aan de verantwoordelijkheid van de gemeenten voor elkaar, onder meer door het stimuleren en zelf voeren van het kerkelijk gesprek en het op andere wijze bevorderen van de saamhorigheid van de gemeenten;
 - het erop toezien dat de gemeenten haar roeping en taak nakomen, het advies en hulp bieden aan de kerkenraden, het vaststellen van de grenzen tussen de plaatselijke gemeenten in het ressort van de classis;
 - het uitspreken jegens de generale synode van wat er leeft in de kerkenraden en de gemeenten die tot de classis behoren, het geven van consideraties over haar door de generale synode voorgelegde vragen van belijden en kerkorde, het behandelen van de verslagen van haar afgevaardigden naar de generale synode;
 - het verrichten van alles wat verder naar de orde van de kerk van haar wordt gevraagd.
- De classicale vergadering doet bij de vervulling van haar opdracht recht aan de binnen de classis voorkomende kerkelijke verscheidenheid.

Diaken

Tot opbouw van de gemeente met het oog op haar dienst in de wereld is aan de diakenen toevertrouwd:

- de ambtelijke tegenwoordigheid in de kerkdiensten;
- de dienst bij de bediening van het Heilig Avondmaal; in onze gemeente bestaat deze dienst uit het gereedzetten van de tafel voor de eredienst zetten en afruimen na de eredienst;
- het mede voorbereiden van de voorbeden;
- het inzamelen en besteden van de liefdegaven;
- het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping;
- het verlenen van bijstand, verzorging of bescherming aan hen die dat behoeven;
- het nemen of ondersteunen van initiatieven die gericht zijn op het bevorderen van het maatschappelijk welzijn;
- het dienen van de gemeente en de kerk in haar bemoeienis met betrekking tot sociale vraagstukken en het aanspreken van de overheid en de samenleving op haar verantwoordelijkheid dienaangaande;
- het beheren van de financiële zaken die bestemd zijn voor het diaconaat
- en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen.

Specifieke taken van de diaken:

- vervult een taak in het pastorale huisbezoek.

Diaken met bepaalde opdracht

Jeugddiaken

De jeugddiaken is binnen de diaconie belast met het jeugddiaconaat.

Jeugddiaconaat omvat op hoofdlijnen:

Het diaconaat voor de jeugd zoals bijvoorbeeld de jeugdzorg, de zorg van de christelijke gemeente voor kinderen en jongeren die hulp nodig hebben.

Het diaconaat door de jeugd, de diaconale opvoeding en -vorming van de jeugd om onze kinderen en jongeren te leren wat dienen inhoudt.

De jeugddiaken is het diaconale aanspreekpunt voor alle (diaconale) jeugdactiviteiten.

Begeleidt de jongeren, volgt bijvoorbeeld het verloop van de bezoekerwerk en acties of projecten. Stimuleert diaconale initiatieven door de jeugd.

⁵Ordinantie 4, artikel 15

Moderamen

Het moderamen heeft tot taak⁶ het voorbereiden, samenroepen en leiden van de bijeenkomsten van de kerkenraad, de uitvoering van die besluiten van de kerkenraad waarvoor geen anderen aangewezen zijn, en voorts, onder verantwoording aan de kerkenraad, het afdoen van zaken van formele en administratieve aard en van zaken die geen uitstel gedogen. De kerkenraad kiest jaarlijks uit zijn midden een moderamen en daarmee een preses, een scriba en een assessor die op basis van hun functie deel uitmaken van het moderamen. Het moderamen van de Hervormde gemeente te Lienden wordt gevormd door:

- de predikant;
- twee ouderlingen;
- één ouderling kerkrentmeester;
- één diaken.

Notulist

- Notuleert de kerkenraadsvergaderingen.

Ouderlingen

Tot opbouw van de gemeente is aan de ouderlingen toevertrouwd

- de zorg voor de gemeente als gemeenschap;
- het dragen van medeverantwoordelijkheid voor de bediening van Woord en sacramenten;
- de ambtelijke tegenwoordigheid in de kerkdiensten;
- het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping;
- en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen; en samen met de predikanten
- de herderlijke zorg, onder meer door het bezoeken van de leden van de gemeente
- het opzicht over de leden van de gemeente.

Specifieke taken van de ouderling.

- de toerusting en herderlijke zorg in de toegedeelde wijk, onder meer door het bezoeken van de leden van de gemeente; elke gezin wordt tenminste eenmaal per twee jaar bezocht;
- bezoekt in overleg met de predikant de langdurig en ernstig zieken gemeenteleden;
- verzorgt indien nodig en in overleg met de predikant het crisispastoraat, of andere pastorale werkzaamheden;
- als ouderling van dienst, in het midden van de gemeente, de voorganger met een handdruk zichtbaar maken dat de voorganger zich bevestigd mag weten in zijn dienstwerk;
- voorgaan in het consistoriegebed voor en na de dienst, bij de vaste erediensten volgens rooster en bij huwelijks- en rouwdiensten in onderling overleg;
- verzorgt de “tafelwacht” tijdens de viering van het Heilig Avondmaal en is behulpzaam bij de viering door het terugplaatsen van de schalen en bekertjes;
- biedt bij huwelijksdiensten, met een korte toespraak, de trouwbijbel aan;
- onderzoekt namens de kerkenraad het geloof en de kennis van de waarheid van gemeenteleden die openbare belijdenis van het geloof willen afleggen; stemt namens de kerkenraad (tenzij het onderzoek anders uitwijst) met vertrouwen en blijdschap in met het voornemen van het gemeentelid om openbare belijdenis van het geloof af te leggen in de gemeente;
- verzorgt samen met de predikant de doopzitting;
- bezoekt bij overlijden van een gemeentelid de familie tijdens de gelegenheid tot condoleance en sluit deze (tenzij niet gewenst) af met schriftlezing en gebed;
- begeleidt de predikant of pastoraalmedewerker tijdens de begrafenisplechtigheid en sluit indien mogelijk de plechtigheid;
- is verantwoordelijk voor de contacten van de toegewezen kerkelijke of aan de kerk verbonden commissies, verenigingen of instellingen.

Ouderling kerkrentmeester

Aan de ouderlingen die in het bijzonder zijn aangewezen tot kerkrentmeester is bovendien toevertrouwd, samen met de andere kerkrentmeesters,

- de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van niet-diaconale aard;
- het bijhouden van de registers van de gemeenteleden en van het doopboek, het belijdenisboek en het trouwboek (dit gebeurt digitaal in het LRP).

⁶Ordinantie 4 artikel 8

Ouderling met bepaalde opdracht

Jeugdouderling

De jeugdouderling geeft leiding aan het jeugdwerk in de gemeente. Hij wordt hierin bijgestaan en geadviseerd door de Jeugdraad. Daarnaast is hij belast, naast de wijkouderling, met de toerusting en herderlijke zorg aan de jeugd in de gehele gemeente.

Evangelisatieouderling

De evangelisatieouderling geeft leiding de opbouw van de gemeente tot een missionaire gemeente en het stimuleren van zendings- en evangelisatiewerk. Hij wordt hierin bijgestaan en geadviseerd door de zendings- en evangelisatiecommissie. De functie van evangelisatieouderling is nieuw in onze gemeente en er zal de komende jaren vorm moeten worden gegeven aan het streven naar een missionaire gemeente, het toerusten van gemeenteleden om in woord en daad een levend getuige van het Evangelie te zijn en het vorm geven aan de christelijke herbergzaamheid ten aanzien van degenen die belangstelling tonen voor het christelijk geloof.

Orgelcommissie

De orgelcommissie is in opdracht van de kerkenraad belast met de begeleiding van de organisten en adviseert de kerkenraad over het functioneren van de organisten, de begeleiding van de gemeentezang en de aanstelling van organisten.

Predikant

Tot opbouw van de gemeenten is aan de predikant toevertrouwd de bediening van Woord en sacramenten door:

- de verkondiging van het Woord;
- het voorgaan in de kerkdiensten;
- de bediening van de doop;
- de bediening van het Heilig Avondmaal;
- het afnemen van de openbare geloofsbelijdenis;
- het bevestigen van ambtsdragers en het inleiden van hen die in een bediening worden gesteld;
- het leiden van trouwdiensten en van diensten van rouwdragen en gedenken;
- de catechese en de toerusting;
- het verkondigen van het evangelie in de wereld;
- en zo hij daartoe geroepen wordt, het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen;

en samen met de ouderlingen

- de herderlijke zorg, onder meer door het bezoeken van de leden van de gemeente;
- het opzicht over de leden van de gemeente.

Preekvoorzener

Is belast met het opstellen van het preekbeurtenrooster en vraagt voorgangers voor de erediensten waarin de eigen predikant niet voorgaat. Verzorgt de contacten met de voorganger over de orde van dienst.

Beheert het door de kerkenraad ingestelde register van predikanten, proponenten, en zij die in het kader van de opleiding tot predikant de bevoegdheid hebben verkregen een kerkdienst te leiden die zonder nadere referentie kunnen voorgaan in de erediensten.

Preses

De preses of voorzitter geeft leiding aan de vergadering van de kerkenraad het moderamen.

Scriba

De scriba of secretaris is verantwoordelijk voor het secretariaat van de kerkenraad en het moderamen.

Specifieke taken van de scriba:

Beheerder van het kerkenraadsarchief.

Is verantwoordelijk voor het opstellen van de kanselafkondigingen.

2.2.2 Bijstand

De kerkenraad laat zich in zijn arbeid bijstaan door kerkelijk werkers, commissies en personen. Zij allen werken in opdracht van onder verantwoordelijkheid en in verantwoording aan de kerkenraad

Commissie van bijstand

De kerkenraad heeft⁷, twee organen van bijstand ingesteld. Dit zijn:

- De Jeugdraad: mede leiding geven aan en adviseur voor de jeugdouderling voor het jeugdwerk in de gemeente⁸
- De Zendings- en evangelisatiecommissie: mede uitvoering geven aan de missionaire taak van de gemeente en adviseur van de evangelisatieouderling of ouderling belast met het taakveld evangelisatie⁹

Pastorale bijstand

De pastorale zorg in de gemeente wordt, naast het werk van de ouderlingen, onder leiding van de predikant verzorgd door de pastoraal medewerker, de bezoeksbroeders en het team psycho pastorale toerusting. Zie verder onder pastoraat.

Bezoek nieuw ingekomen

Nieuwe gemeenteleden worden vanuit de kerkenraad bezocht. De mensen worden op de hoogte gesteld van het gemeentelven in de Hervormde Gemeente Lienden.

3. Pastoraat

3.1. Pastorale zorg

Pastoraat is de herderlijke zorg in de gemeente. In dit omzien naar elkaar is de gemeente als geheel betrokken. Hiernaast is een bijzondere pastorale taak toevertrouwd aan de predikant en de ouderlingen. Onder leiding van de predikant werkt in de gemeente een pastoraal medewerker en zijn er twee bezoeksbroeders en het team psycho pastorale toerusting actief. Ook de ouderlingen kunnen een beroep doen op de inzet van deze pastorale ondersteuning.

Minstens eenmaal per jaar bespreekt de kerkenraad samen met de bezoeksbroeders en andere betrokkenen de voortgang van het pastoraat in de gemeente. De predikant ontvangt overzicht van de bezoeken van de bijstand in het pastoraat en evalueert deze bezoeken regelmatig. Voor een goede afstemming van de bezoeken worden alle bezoekdata genoteerd in het centraal register.

3.2. Pastoraat in de thuissituatie

3.2.1 Huisbezoek

Eén maal per twee jaar ontvangen alle gemeenteleden bezoek van de wijkouderling. De ouderen in de gemeente ontvangen daarnaast bezoek van de predikant of pastorale bijstand.

⁷Ordinantie 4, artikel 8, lid 4

⁸Zie ook hoofdstuk 5 jeugdwerk

⁹Zie ook hoofdstuk 7 Missionair

3.2.2 Ziekenbezoek

In het ziekenhuis doorgaans eenmaal per week door predikant of bijstand in het pastoraat (in ernstige situaties zo nodig met hogere frequentie) en als regel bij thuiskomst, zeker als door kortdurend verblijf geen bezoek in het ziekenhuis gebracht kon worden. Langdurig zieken in verpleeghuizen of thuis: in ieder geval viermaal per jaar. Terminale patiënten in ziekenhuis, zorgcentrum of thuis: al naar gelang de omstandigheden enkele keren per week of dagelijks.

3.2.3 Rouw- en condoleancebezoek

Bij de mededeling van overlijden bezoekt de predikant de nabestaanden. Dit bezoek wordt door hem, de bijstand in het pastoraat of de wijkouderling voortgezet. De wijkouderling bezoekt de familie in principe tijdens de condoleanceavond(en). Hij sluit deze avond af met het lezen van de Bijbel en gebed. De rouwdienst wordt verzorgd door de predikant of bij diens afwezigheid door de pastoraal medewerker. Bij de rouwdienst is een ouderling aanwezig die, zo mogelijk, de rouwbijeenkomst afsluit.

3.2.4 Crisispastoraat

Dit pastoraat bij enige vorm van nood waarbij pastorale hulp ingeroepen wordt of gewenst is, wordt meestal verricht door de predikant eventueel samen met het team psycho pastorale toerusting. Daarnaast kan ook de wijkouderling of bijstand in het pastoraat hierbij worden betrokken.

3.2.5 Doopbezoek

Bij een verzoek om de bediening van de Heilige Doop wordt door wijkouderling geïnformeerd en zal indien nodig zijn pastorale zorg hierop afstemmen. Bij de doop van het eerste kind wordt in de regel een huisbezoek afgelegd.

3.2.6 Kraambezoek

Wordt bij voorkeur tijdens de kraamdagen gebracht door predikant en echtgenote (in vacaturetijd door de wijkouderling of anderszins in onderling overleg).

3.2.7 Bezoek bij jubilea

Rond jubilea wordt de jubilaris(sen) door de predikant bezocht.

3.3. Pastorale bijstand

3.3.1 Pastoraal medewerker

De pastoraal medewerker verzorgt in afstemming met de predikant:

- een deel van het pastorale bezoekwerk in de gemeente;
- het leiden van uitvaarten;
- het verzorgen van catechese;
- het begeleiden van momenten van ontmoeting en bezinning.

De pastoraal medewerker is een (op Hbo-niveau) geschoold medewerker en op basis van de arbeidsvoorwaarden voor kerkelijk werkers in dienst van de Hervormde gemeente. De pastoraalwerker is geen lid van de kerkenraad.

3.3.2 Bezoekbroeder

De bezoekbroeder is een betrokken gemeentelid die vanuit zijn geloof zich wil inzetten voor de gemeente van Christus. De kerkenraad heeft twee broeders opdracht gegeven om

zelfstandig een deel van het pastorale bezoekwerk te verzorgen. Zij bezoeken vooral de ouderen in onze gemeente en brengen hierover via de predikant regelmatig verslag uit van hun activiteiten.

Daarnaast zijn er broeders die onder leiding en samen met de ouderling de gemeente bezoeken. De bezoekbroeders worden benoemd door de kerkenraad.

3.3.3 *Psycho pastorale toerusting*

De psycho pastorale toerusting wordt verzorgd door het team psycho pastorale toerusting. Het team bestaat uit gemeenteleden die zich hebben geschoold en blijvend scholen als psycho-pastoraal begeleider. Onder leiding van de predikant biedt de begeleider troost, steun, bemoediging en begeleiding aan mensen die pastorale zorg nodig hebben bij psychische problemen. Men verzorgt het pastoraat, naast de professionele begeleiding vanuit de professionele hulporganisaties, onder anderen rond rouwverwerking, depressie, echtscheiding, seksualiteit en ouder worden. Naast de predikant zijn een ouderling en diaken betrokken bij de begeleiding van deze vorm van pastorale hulpverlening.

3.4. Pastoraat rond de erediensten

3.4.1 *Doopbezinning*

Voor de bediening van de doop wordt er met de doopouders een toerustingsavond gehouden, waarop de zaken rondom de doop extra aandacht krijgen.

3.4.2 *Censura Morum*

In de week voor het Heilig Avondmaal wordt Censura morum (letterlijke betekenis: "toezicht op de zeden") gehouden. Dit heeft tot doel, dat we in een liefdevolle tucht elkaar houden aan de geboden van Christus, zoals dat verwoord is in Mattheus 18: 15-21, om het goede voor onze broeders en zusters te zoeken, wanneer zij in zonde zouden gevallen zijn en ook, dat we tot eer van God en tot stichting van de gemeente Gods deelnemen aan het Heilig Avondmaal. Ook kunt u bij Censura morum persoonlijke vragen stellen aan de kerkenraad.

3.4.3 *Bezinningsavond Heilig Avondmaal*

In de week van voorbereiding op het Heilig Avondmaal wordt een toerustingsavond gehouden, waarop de zaken rondom het Heilig Avondmaal extra aandacht krijgen. Iedereen, ook zij die nog geen vrijmoedigheid hebben gekregen om aan het Heilig Avondmaal deel te nemen, is daar welkom.

4. Vieren

4.1. Erediensten

De gemeente van Christus komt op de door God ingestelde rustdag, maar ook op bijzondere tijden samen in erediensten. De erediensten zijn bedoeld om de Heilige Schrift te lezen, de prediking van het Evangelie te horen, de sacramenten te bedienen en vieren en voor de dienst van lofzang, van gebed en van barmhartigheid. De erediensten vormen het hart van het gemeente-zijn.

De tweede dienst op de zondag staat in het teken van het leren. De gemeente komt dan samen als lerende gemeenschap en de Woordverkondiging vanuit de Schrift heeft als vertrekpunt een gedeelte uit onze belijdenisgeschriften.

In de erediensten gebruiken we de Bijbel in de vertaling zoals die door de Staten-Generaal en volgens het besluit van de Nationale synode te Dordrecht (1618 – 1619) in het Nederlands is overgezet en de psalmen en enige gezangen naar de berijming van 1773. Bij de liturgie gebruiken we de formulieren zoals in 2000 uitgegeven door de Gereformeerde Bond.

Het is in de erediensten gebruikelijk dat de leden van de kerkenraad plaatsnemen in de kerkenraadsbank (de ronde bank), in een zwart kostuum gekleed gaan en staan tijdens de gebeden.

Het is een goed gebruik dat de vrouwen tijdens de erediensten een hoofddeksel dragen.

4.1.1 Liturgie gewone eredienst

De vaste liturgie is de leidraad voor de wekelijkse eredienst.

INLEIDEND ORGELSPEL; terwijl de kerkgangers en de kerkenraad binnenkomen speelt het orgel.

BINNENKOMST VAN KERKENRAAD EN VOORGANGER

ZINGEN; de voorzang bij de eredienst is de psalm volgens het leerrooster van de Eben Haëzerschool.

STIL GEBED; gelegenheid voor persoonlijk gebed.

VOTUM EN GROET; de voorganger spreekt votum en groet uit.

ZINGEN.

LEZING VAN DE TIEN GEBODEN OF DE GELOOFSBELIJDENIS; door de voorganger.

ZINGEN.

GEBED; we bidden om de verlichting met de Heilige Geest.

SCHRIFTLEZING; de voorganger leest een gedeelte uit de Bijbel.

INZAMELING VAN GAVEN; er worden twee collecten gehouden, het orgel speelt ter inleiding op het aansluitende zingen.

ZINGEN.

PREEK; de voorganger verkondigt het Woord van God.

ZINGEN.

DANKGEBED EN VOORBEDE; voorafgaande aan de voorbede worden de afkondigingen van de kerkenraad voorgelezen door de voorganger.

ZINGEN; de slotzang zingen we staande.

ZEGEN OF ZEGENBEDE; de predikant spreekt de zegen uit, zij die hiertoe niet bevoegd zijn spreken een zegenbede uit.

DE KERKENRAAD EN VOORGANGER VERLATEN DE KERK.

UITLEIDEND ORGELSPEL. Zodra het orgel gaat spelen verlaten de kerkgangers de kerk, bij de uitgang is er een collecte.

4.2. Bijzondere eredienst; doopbediening

De Heilige Doop wordt ongeveer om de acht weken bediend. Voorafgaande aan de bediening wordt via de zo genaamde doopaangifte de kerkenraad verzocht om de doop te bedienen. In dien de kerkenraad instemt wordt na de doopbezinning de doop bediend.

4.2.1 Liturgie doopdienst

INLEIDEND ORGELSPEL; terwijl de kerkgangers binnenkomen speelt het orgel.

BINNENKOMST VAN KERKENRAAD, DOOPOUDERS EN PREDIKANT; de doopouders worden door de ouderling van dienst en de predikant naar hun zitplaats gebracht.

ZINGEN; de voorzang bij de eredienst is de psalm volgens het leerrooster van de Eben Haëzerschool.

STIL GEBED; gelegenheid voor persoonlijk gebed.

VOTUM EN GROET; de predikant spreekt votum en groet uit.

ZINGEN.

LEZING VAN DE TIEN GEBODEN OF DE GELOOFSBELIJDENIS; door de predikant.

ZINGEN.

SCHRIFTLEZING; de predikant leest een gedeelte uit de Bijbel.

DOOPBEDIENING; voorafgaande aan de doopbediening wordt het daarvoor bestemde formulier gelezen en beantwoorden de doorouders de doopvragen. Nadat de doop is bediend zingt de gemeente (de gemeente zingt staande) de doopouders en de gedoopte kinderen toe. De predikant spreekt de ouders en kinderen persoonlijk toe en de bediening wordt afgesloten met het gebed uit het formulier en direct gevolgd door het gebed om de verlichting met de Heilige Geest.

UITLEIDEN GEDOOPTEN KINDEREN; het orgel speelt terwijl de kinderen worden uitgeleid; aansluitend volgt de inzameling van gaven

INZAMELING VAN GAVEN; er worden twee collecten gehouden, het orgel speelt ter inleiding op het aansluitende zingen.

ZINGEN.

PREEK; de predikant verkondigt het Woord van God.

ZINGEN.

DANKGEBED EN VOORBEDE; voorafgaande aan de voorbede worden de afkondigingen van de kerkenraad voorgelezen door de predikant.

ZINGEN; de slotzang zingen we staande.

ZEGEN; de predikant spreekt de zegen uit.

DE KERKENRAAD EN DOPOUDERS EN PREDIKANT VERLATEN DE KERK; de doopouders worden door de ouderling van dienst en de predikant van hun zitplaats naar de consistorie gebracht.

UITLEIDEND ORGELSPEL. Zodra het orgel gaat spelen verlaten de kerkgangers de kerk, bij de uitgang is er een collecte.

4.3. Bijzondere eredienst; bediening heilig avondmaal

Het Heilig Avondmaal wordt viermaal per jaar bediend. De zondag voor de viering is er een voorbereidingsdienst. In de week van voorbereiding is er gelegenheid om het censura morum te bezoeken en is er een bezinningsbijeenkomst. Alleen belijdende leden worden toegelaten tot de tafel van de Heere.

4.3.1 Liturgie avondmaaldienst

INLEIDEND ORGELSPEL; terwijl de kerkgangers en de kerkenraad binnenkomen speelt het orgel.

BINNENKOMST VAN KERKENRAAD EN PREDIKANT

ZINGEN; de voorzang bij de eredienst is de psalm volgens het leerrooster van de Eben Haëzerschool.

STIL GEBED; gelegenheid voor persoonlijk gebed.

VOTUM EN GROET; de predikant spreekt votum en groet uit.

ZINGEN.

LEZING VAN DE TIEN GEBODEN OF DE GELOOFSBELIJDENIS; door de predikant.

ZINGEN.

GEBED EN VOORBEDE; we bidden om de verlichting met de Heilige Geest. Voorafgaande aan de voorbede worden de afkondigingen van de kerkenraad voorgelezen door de predikant.

SCHRIFTLEZING; de predikant leest een gedeelte uit de Bijbel.

INZAMELING VAN GAVEN; er worden twee collecten gehouden, het orgel speelt ter inleiding op het aansluitende zingen.

ZINGEN.

PREEK; de predikant verkondigt het Woord van God.

ZINGEN.

VIERING HEILIG AVONDMAAL; vooraf lezen we het tweede gedeelte van het daar voor bestemde formulier (het eerste gedeelte wordt gelezen in de dienst van voorbereiding, de zondag voor de viering). Het formulier wordt gelezen tot en met het eerste formuliergebed. Nadat de predikant bij de tafels staat volgt stilgebed door de gemeente. Aansluitend wordt er gezongen terwijl de tafel in gereedheid wordt gebracht.

De predikant nodigt de gemeente om aan te zitten aan de tafel van de Heere, de ouderling van dienst en een tweede ouderling (in principe de volgende ouderling van dienst) vormen de tafelwacht en stellen zich direct na de eerste uitnodiging op bij de tafel. Met de tafelwacht wordt de medeverantwoordelijkheid van de ouderlingen voor de bediening van het Heilig Avondmaal zichtbaar gemaakt. Zij zijn daarnaast belast met het terugplaatsen van het voor de bediening gebruikte bekens en schalen en de eventuele hulp bij het aanzitten aan de tafel. Tijdens de viering wordt er per tafel uit de Bijbel gelezen en gezongen, na het uitspreken van een Zegen verlaten zij die aanzitten de tafel. De uitnodiging wordt herhaald tot het moment dat duidelijk is dat er geen gemeenteleden zijn die nog gehoor aan de uitnodiging zullen geven. Nadat de tafel weer is afgedekt gaan de predikant en de ouderlingen terug naar hun plaats en volgt een stil gebed door de gemeente.

Vanaf de kansel leest de predikant het slotgedeelte van het formulier.

ZINGEN; de slotzang zingen we staande.

ZEGEN; de predikant spreekt de zegen uit.

DE KERKENRAAD EN PREDIKANT VERLATEN DE KERK.

UITLEIDEND ORGELSPEL. Zodra het orgel gaat spelen verlaten de kerkgangers de kerk, bij de uitgang is er een collecte.

4.4. Bijzondere eredienst; huwelijksdienst

Op verzoek van het aanstaande bruidspaar neemt de kerkenraad een besluit om in een bijzondere eredienst het huwelijk te bevestigen en in te zegenen. In de gemeente worden geen andere huwelijken gesloten dan de wettig voor de overheid gesloten huwelijken tussen één man en één vrouw. De diensten worden geleid door de predikant. De wijkouderling is in principe ouderling van dienst en biedt namens de gemeente de huwelijksbijbel aan.

4.5. Liturgie andere bijzondere diensten

Voor de overige bijzondere diensten is er een liturgie beschikbaar voor de gemeente. De liturgie is opgesteld door de voorganger, na overleg met de kerkenraad.

4.6. Voorganger tijdens de erediensten¹⁰

In een kerkdienst van de hervormde gemeente te Lienden zijn, naast de eigen predikant, de predikanten van de Protestantse Kerk in Nederland bevoegd voor te gaan in de eredienst, de bediening van doop en avondmaal, het afnemen van de belijdenis van het geloof, de bevestiging van ambtsdragers en het leiden van trouwdiensten en het uitspreken van de zegen.

Daarnaast zijn bevoegd zij die als proponent de bevoegdheid hebben te staan naar het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland; zij die in het kader van de opleiding tot predikant de bevoegdheid hebben verkregen een kerkdienst te leiden.

¹⁰Uit Ordinantie 5 artikel 5

Als de diensten niet worden geleid door de eigen predikant nodigt de preekvoorzieder, namens de kerkenraad, de voorgangers uit.

In noodgevallen waarin geen van de hiervoor genoemde bevoegde voorgangers beschikbaar zijn, wordt de dienst geleid door een ambtsdrager van de gemeente of door een of meer door de kerkenraad aan te wijzen leden van de gemeente.

4.7. Rond de erediensten

4.7.1 *Kinderoppas*

Om kerkgang voor de ouders mogelijk te maken is er tijdens de morgendienst kinderoppas voor de kleinste kinderen. De kinderen kunnen zonder opgave vooraf worden gebracht. Ook op bid- en dankdag en christelijke feestdagen is er oppasdienst.

4.7.2 *Koffie na de dienst*

Na afloop van kerkdiensten met een bijzonder karakter zoals een aangepaste dienst, sluiting van de Vakantie Bijbel Week, op nieuwjaarsdag en andere door de kerkenraad te bepalen momenten is er na de dienst gelegenheid elkaar in de Open Deur te ontmoeten en kopje koffie te drinken. De kerkrentmeesters zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van deze activiteit.

4.7.3 *Diensten volgen op afstand*

Voor degenen die om redenen van langdurige ziekte, van ouderdom of door jonge kinderen niet in staat zijn om de kerk te bezoeken is er de gelegenheid om via de kerkradio de diensten te volgen. Ook zijn de diensten, vanaf de volgende dag via internet te beluisteren of te downloaden.

4.7.4 *Cassettedienst*

Voor hen die verhinderd zijn de kerkdienst bij te wonen en geen kerkradio hebben is er de cassettedienst. Ook als u wilt beschikken over een cassettebandje van een kerkdienst (b.v. doop- en belijdenis) worden die beschikbaar gesteld.

4.7.5 *Zingen tijdens de feestdagen*¹¹

Op 1^e kerstdag, 1^e paasdag en 1^e pinksterdag worden er 's morgens voorafgaande aan de eredienst gedurende circa 15 minuten liederen gezongen die passen bij de betreffende feestdag. De samenzang staat onder leiding van de organist en wordt in principe afgesloten met de psalm volgens het rooster van de voorzang. De gemeente wordt uitgenodigd om zoveel als mogelijk tijdig aanwezig te zijn. De kerkenraad neemt voorafgaande aan het zingen plaats in de kerkenraadsbank.

5. Leren

5.1. Catechese

De vorming en toerusting, het leren is van belang voor de gemeente die de grondbetekenissen van het christelijk geloof dieper wil leren kennen. Kennis van het geloof is nodig om er uit te leven voor Gods Aangezicht, om voor te kunnen leven en uit te dragen in de samenleving.

Bij het leren in onze gemeente gaat in het bijzonder aandacht uit naar de jeugd. Deze

¹¹Kerkenraadsbesluit 12-12-2013

bijzondere plaats komt voort uit de opdracht aan de gemeente om mede verantwoordelijkheid te dragen voor de zorg voor de gedoopte kinderen van de gemeente.

Door catechese wordt kerkelijk onderricht gegeven aan de jeugd van de gemeente en verder aan allen die dit onderwijs verlangen.

Het doel van de catechese is:

- het leren leven uit Gods beloften en naar zijn geboden,
- de toerusting tot het christelijk getuigenis in de wereld,
- het ontdekken en leren aanwenden van de gaven voor de opbouw van de gemeente van Christus,
- de toeleiding tot de viering van doop en avondmaal en
- de voorbereiding op de openbare belijdenis van het geloof.

De catechese betreft:

- het lezen en verstaan van de Heilige Schrift,
- de eredienst, de liederen en gebeden,
- de belijdenis en de geschiedenis van de kerk,
- het leven als christen in de wereld.

De openbare geloofsbelijdenis wordt afgelegd om de doop te ontvangen of te beaamen, als blijk van de bereidheid om van de Heere te getuigen, medeverantwoordelijkheid te dragen in de gemeente van Christus en te blijven bij de gemeenschap van Woord en sacramenten.

De openbare geloofsbelijdenis vindt plaats in het midden van de gemeente. De kerkenraad voert met hen die voornemens zijn belijdenis van het geloof af te leggen, een gesprek over hun motivatie en over de inhoud van hun geloof.

De catechese wordt gegeven op maandagavond in het verenigingsgebouw. De catechisanten worden naar leeftijd verdeeld in groepen. De samenstelling van de groepen en het rooster wordt jaarlijks door de gezamenlijke catecheten opgesteld en in de kerkenraad vastgesteld. De gebruikte lesmethode is van de Catechese methode Reflector geschreven door ds. M. van Campen en uitgegeven bij Boekencentrum. Deze methode bestaat uit de volgende delen: 1. Wat gebeurt er in de kerkdienst; 2. In het voetspoor van...; 3. Bijbels ABC deel 1; 4. Bijbels ABC deel 2; 5. Stenen of diamanten en 6. Spreken met God.

5.2. Jeugdwerk

Onder jeugdwerk verstaan wij de activiteiten die worden ontplooid om onze kinderen en jongeren van de gemeente te vormen en toe te rusten. De vorming en toerusting van uit de Bijbel wordt in het jeugdwerk gecombineerd met activiteiten die naast ontspanning ook belangrijk zijn om de kinderen en jongeren te leren het geloof toe te passen en hen weerbaar te maken in de maatschappij.

De gemeente heeft de opdracht mee te werken aan de geestelijke vorming van de jongeren op school en in andere instellingen waar zij worden gevormd en onderwezen en zij zoekt naar mogelijkheden om het geloof tot uitdrukking te brengen in de sociale en culturele verbanden waarin de jeugd zich oriënteert. De kerkenraad heeft voor deze belangrijke opdracht een ouderling en een diaken aangewezen die in het bijzonder met de jeugdactiviteiten zijn belast. Daarnaast is er een orgaan van bijstand, de jeugdraad, die de kerkenraad bijstaat in zijn arbeid.

5.2.1 Jeugdraad

De Jeugdraad adviseert de kerkenraad en de jeugdouderling over het te voeren beleid ten aanzien van de jeugd van de gemeente. Daarnaast verricht zij namens en onder verantwoordelijkheid van de jeugdouderling (en daarmee kerkenraad) al die werkzaamheden, die voortvloeien uit de aan de kerk opgedragen taken ten aanzien van de jeugd van de gemeente.

De taken van de Jeugdraad omvatten onder andere het:

- zoeken en werven van medewerkers voor het jeugdwerk;
- begeleiden en adviseren van allen die in het jeugdwerk een leidende functie hebben;
- attenderen op en zoveel mogelijk verschaffen van geschikt instructie-, programma- en werkmateriaal aan de leidinggevenden;
- stimuleren van deelname aan kadervorming;
- zoeken naar mogelijkheden om met inschakeling van de jonge leden van de gemeente, ook die jeugdigen en jongeren met het evangelie in aanraking te brengen, die daarvan vervreemd raken of zijn;
- bevorderen dat ook de jonge leden van de gemeente hun diaconale roeping onderkennen en vervullen door deel te nemen aan diaconale projecten;
- verwerven en op een goede wijze besteden van de door de kerkvoogdij c.q. diaconie, de overheid of anderen voor het jeugdwerk beschikbaar gestelde gelden, ook ter zake van het toekennen en doorbetalen van een deel van deze gelden aan de daarvoor in aanmerking komende clubs en zondagsschool;
- in de gemeente wekken van belangstelling, medeleven en bereidheid tot medewerking inzake het jeugdwerk;
- leggen en onderhouden van goede contacten met plaatselijke, regionale, provinciale of landelijke organisaties, organen en personen, die voor de opbouw van het jeugdwerk ter plaatse van betekenis zijn.

De taak en wijze van werken is vastgelegd in een reglement voor de jeugdraad.

De belangrijkste activiteiten van de jeugdraad zijn:

- coördinatie totale jeugdwerk;
- bevorderen contact tussen leidinggevenden van de diverse clubs en verenigingen;
- stimuleren en zo nodig begeleiden van "integrale activiteiten", waarbij jongeren tijdens de sluiting van het winterwerk te gast zijn bij de club of vereniging, waarheen zij in het najaar kunnen "doorstromen";
- het aanreiken en zo nodig uitwerken van ideeën voor gezamenlijke activiteiten middels projecten;
- signaleren en bespreekbaar maken van overlappingsen en / of concurrerende activiteiten;
- begeleiding van vrijwilligers in het jeugdwerk.

5.2.2 Kerkelijk jeugdwerk

In onze gemeente zijn verschillende vormen van kerkelijk jeugdwerk. Op iedere club staat het woord van God centraal. Daarnaast zingen we met elkaar en wordt er met spelletjes en handenarbeid voor ontspanning gezorgd. Alle clubs sluiten qua leeftijd op elkaar aan, zodat er voor iedereen, vanaf 4 jaar wel een vorm van jeugdwerk is. Aan het begin van het seizoen, zo eind september is er een gezamenlijk openingsweekend. De zaterdag is bestemd voor kennismaking en ontspanning. Op zondag komen we samen in de kerk om Gods Zegen te vragen over dit werk. Tegen Pasen sluiten we het seizoen op gelijke wijze

af.

Voor het jeugdwerk in de gemeente is een werkplan ten behoeve van de organisatie van het jeugdwerk in de hervormde gemeente van Lienden opgesteld. Het Jeugdwerkplan 2009 -2012.

6. Dienen

6.1. Algemeen

Diaconaat betekent zich de vraag stellen: “Wat kan ik voor anderen, mijn naasten, in deze omstandigheden doen en welke wegen zijn er om daadwerkelijk te helpen”.

Dit houdt in het signaleren en doorgeven aan de diakenen van noodsituaties in de gemeente, zoals:

- financiële problemen;
- maatschappelijke problemen;
- gezinsproblemen;
- jongeren begeleiding;
- ouderenzorg;
- gehandicaptenzorg.

Naast het werk in de eigen gemeente zal er ook aandacht geschonken moeten worden aan de naaste in nood dichtbij of verder weg. De gemeente is niet passief bij het diaconaat betrokken, maar actief. Hier kan met name gedacht worden aan:

- hulp aan mensen in nood, zoals hongerige en daklozen;
- vluchtelingenopvang;
- hulp bij projecten, zoals de wederopbouw van een gemeente, die getroffen is door een ramp;
- medisch werk;
- aandacht voor vervolgte christenen;
- verslavingszorg;
- bezoeken van gevangenen;
- deelname binnen de diaconale hulpdienst voor kleine praktische werkzaamheden.

6.2. Diakenen

De zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente berust bij de kerkenraad. Overeenkomstig de kerkorde vertrouwt de kerkenraad de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard toe aan het college van diakenen.

Het college van diakenen en het college van kerkrentmeesters stemmen hun beleid af op het beleid van de kerkenraad inzake het gehele leven en werken van de gemeente. Zij doen verslag van hun werkzaamheden aan de kerkenraad.

Het college van diakenen heeft tot taak¹²:

- het in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor de door de gemeente te verrichten diaconale dienst door:

¹²Ordinantie 11, artikel 3, lid 4

- het meewerken aan de totstandkoming van het beleidsplan, de diaconale begroting en de diaconale jaarrekening overeenkomstig het bepaalde in ordinantie 4-7-1 en het bepaalde in de ordinantie 11 de artikelen 6 en 7;
- het zorg dragen voor de geldwerving ten behoeve van de diaconale arbeid van de gemeente;

en voorts

- het beheren van de goederen van de diaconie;
- het verzorgen van het, in het beleidsplan en de diaconale begroting geformuleerde, personeelsbeleid;
- het zorgdragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die krachtens arbeidsovereenkomst bij de diaconie werkzaam zijn;
- het fungeren als opdrachtgever van hen die op arbeidsovereenkomst in de gemeente op diaconaal terrein werkzaam zijn;
- het beheren van verzekeringspolissen.

Het college van diakenen blijft bij het beheren van en beschikken over de aan hem toevertrouwde vermogensrechtelijke aangelegenheden binnen de grenzen van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de door de kerkenraad vastgestelde begroting.

6.3. Taken van de diaconie uitgewerkt

6.3.1 Inzamelen van de gaven

Volgens het collecterooster, dat in overleg met de kerkrentmeesters wordt opgesteld en door de kerkenraad vastgesteld, wordt eenmaal per week door en voor de diaconie gecollecteerd. De opbrengst van de collecten wordt aangewend voor doeleinden van diaconale aard. Naast de algemene diaconie-collecten zijn er de bestemmingscollecten voor een specifiek doel, die worden periodiek toegelicht in de kerkbode. Verder worden er nog bijzondere collecten gehouden tijdens de Avondmaalszondagen. Noodhulpcollecten worden ingevoegd in het collecterooster als daar aanleiding toe is, hierbij wordt de gemeente vroegtijdig geïnformeerd over de noodhulpcollecte en de manier waarop de verzamelde gaven zullen worden besteed.

6.3.2 Diaconaal bezoekwerk.

De gemeenteleden van 70 jaar en ouder worden regelmatig bezocht door een aantal vrijwilligers uit de damesbezoekgroep, die het blad “Licht in de avond” bezorgen. Mede door dit bezoekwerk wordt extra aandacht geschonken aan ouderen, met als doel in het bijzonder bij alleenstaanden de eenzaamheid te doorbreken. Eventuele problemen, die tijdens deze bezoeken naar voren komen, worden onder de aandacht van de diaconie gebracht. Vrijwilligers bezoeken tevens gemeenteleden in de omliggende verpleeghuizen. In de week voor de kerstdagen wordt door de vrijwilligers een attentie gemaakt. Deze worden bezorgd bij mensen van 75 jaar en ouder, gehandicapten, langdurig zieken en degenen die op dat moment in een ziekenhuis verblijven.

De diaconie zal bij situaties die mogelijk zwaar op het gezinsinkomen drukken, zoals bij een sterfgeval, echtscheiding of werkloosheid diaconale steun aanbieden. Hierbij is een signalerende rol voor de predikant, pastoraal medewerker en wijkouderling weggelegd.

6.3.3 Diensten Nieuw Vrijthof Tiel

De Hervormde gemeente van Lienden wordt jaarlijks uitgenodigd om in het verzorgingstehuis Nieuw Vrijthof te Tiel een kerkdienst te verzorgen voor de bewoners van dit huis. Deze kerkdienst vinden plaats onder de verantwoordelijkheid van de

kerkenraad van onze gemeente. De diaconie heeft de verantwoordelijkheid om mensen uit de gemeente te vragen om mee te helpen met het halen van de bewoners naar de kerkzaal en het na afloop weer terugbrengen naar de kamers.

6.3.4 Financiële ondersteuning

Als de verstrekkingen door de overheid ontoereikend zijn kan er een beroep worden gedaan op de diaconie voor een (tijdelijke) financiële ondersteuning. Ondersteuning beperkt zich niet tot de leden van onze kerkelijke gemeente. Mensen met financiële en materiële nood mogen worden doorverwezen naar de diaconie. Verder kan de diaconie behulpzaam zijn bij het, vaak lastige, invullen van formulieren. In voorkomende gevallen wordt er een diaconale lening afgesloten als de situatie daarom vraagt.

Als een hulpvraag binnenkomt dan is het zaak om vanuit de diaconie een helpende hand te bieden en een diaconaal bezoek te brengen.

6.3.5 Oost Europa activiteiten D.A.R.

Het Diaconaal Actiecomité Roemenië (D.A.R.) is een zelfstandige werkgroep in Lienden in samenwerking met de landelijke Stichting Hulpverlening Christenen in Roemenië (H.C.R.). Het doel van deze werkgroep is aan de ene kant de leniging van de nood van onze naaste in Roemenië, aan de andere kant de bewustwording van onze eigen welvaart. Het geestelijke en materiële werk in Roemenië wordt ondersteund door middel van inzamelingsacties, collecten en hulptransporten.

6.3.6 Hulpdienst

Deze dienst is opgericht om hulpvragers- en aanbieders met elkaar in contact te brengen. Het is bedoeld om een tijdelijke situatie te overbruggen, bijvoorbeeld voordat er professionele hulp is. Tevens kan er een beroep op worden gedaan als er geen hulp beschikbaar is van familie of kennissen. Het gaat om kleine dingen zoals medicijnen halen, tuin bijwerken, licht huishoudelijk werk, oppassen bij een zieke, invullen formulieren, boodschappen doen e.d.

6.4. Jeugddiaconaat

Het jeugddiaconaat omvat het diaconaat voor de jeugd en het diaconaat door de jeugd. Anders gezegd: jeugddiaconaat kan jeugdzorg zijn, namelijk de zorg van de christelijke gemeente voor kinderen en jongeren die hulp nodig hebben. Jeugddiaconaat is ook de diaconale opvoeding/vorming van de jeugd van onze gemeente. Dit betekent dat we kinderen en jongeren leren wat dienen inhoudt.

Hiervoor is binnen de diaconie een jeugddiaken die zich in het bijzonder met het jeugddiaconaat bezig houdt. Hij is voor alle diaconale jeugdactiviteiten het diaconale aanspreekpunt, begeleidt de jongeren bij hun diaconale activiteiten en stimuleert de diaconale initiatieven van en door de jeugd.

Voor de jeugd

Voor jongeren die steun nodig hebben is onze gemeente beschikbaar. In de praktijk zal deze diaconale jeugdzorg zich vooral richten op het voorkomen van problemen, de preventie, maar ook directe hulp is mogelijk. Verder wordt in samenspraak met de jeugdouderling aandacht besteed aan de eindexamenkandidaten. De diaconale jeugdzorg van de gemeente is onderdeel van haar totale diaconale taak. De diakenen zijn de eerst aangewezenen om de gemeente hierin te ondersteunen.

In onze gemeente zijn binnen het jeugdwerk verscheidene verenigingen actief voor kinderen en jongeren van alle leeftijden. Bij deze verenigingen hopen wij hen een plek te bieden waar ze samen met andere kinderen en jongeren (ook van buiten de gemeente) bezig kunnen zijn rondom de Bijbel, vandaar dat we als diaconie het ook belangrijk vinden om het jeugdwerk financieel te ondersteunen.

Door de jeugd

De diaconie richt zich erop het diaconaal bewustzijn van de gemeente, met bijzondere aandacht voor de jeugd te vergroten. Mogelijke vormgeving hiervan kan o.a. zijn: het opzetten of deelnemen aan diaconaal projecten of acties, zoals het tweejaarlijkse diaconale H.G.J.B. project, de Dorcas voedselactie en het diaconaal bezoekwerk door jongeren.

7. Getuigen (Missionair)

7.1. Roeping

De gemeente is vanwege haar missionaire opdracht, in heel haar bestaan gericht op getuigenis en dienst aan hen die het Evangelie niet kennen of daarvan vervreemd zijn, opdat ook zij delen in het heil in Jezus Christus.

Het streven naar een missionaire gemeente betekent dat zowel elk gemeentelid als de hele gemeente zich bewust wordt van haar zendings- en evangelisatieopdracht en daarin actief wordt. Het toerusten van gemeenteleden om in woord en daad een levend getuige van het Evangelie te zijn moet gelijk opgaan met het opbouwen van een missionaire gemeente, die ook herbergzaamheid betracht ten aanzien van degenen die belangstelling tonen voor het christelijk geloof.

Door een ouderling voor dit werk te benoemen geeft de kerkenraad aan dat zending en evangelisatie ook werkelijk gewicht hebben in de gemeente. Veel kerkenraadsbesluiten hebben ook een missionaire kant waarin het getuigenis van de gemeente naar buiten toe vorm kan krijgen.

De evangelisatieouderling heeft de taak om dit onderdeel van het kerkenraadswerk, in het geheel van de kerkenraad, vorm te geven. Hij doet dit door het opstellen en uitdragen van beleid en het initiëren, stimuleren, begeleiden en coördineren van activiteiten om bovengenoemde doelen na te streven.

7.2. Zendings- en Evangelisatiecommissie

De zendings- en evangelisatiecommissie adviseert de kerkenraad en de evangelisatieouderling over het te voeren beleid ten aanzien van de missionaire werk van de gemeente. Daarnaast verricht zij namens en onder verantwoordelijkheid van de evangelisatieouderling (en daarmee kerkenraad) al die werkzaamheden, die voortvloeien uit de aan de kerk opgedragen taken ten aanzien van de missionaire opdracht van de gemeente.

De commissie heeft tot taak de gemeente te dienen bij het zich bewust worden én invullen van de zendingsopdracht die Christus aan Zijn kerk heeft gegeven. Dat betreft het dorp Lienden en directe omgeving (evangelisatie) en (inter-)nationaal (zending).

Deze dienst vindt plaats door het organiseren van activiteiten, waarin:

- gemeenteleden bewust gemaakt worden van en bemoedigd worden in de Bijbelse opdracht om de naam van Jezus te verkondigen;

- gemeenteleden hun geloof in Jezus Christus kunnen delen met rand- en buitenkerkelijken;
- ondersteuning van zending en evangelisatie verder van huis kan plaatsvinden.

7.3. Werkwijze Zendings- en Evangelisatiecommissie

Voor de daadwerkelijke uitvoering van bepaalde activiteiten fungeren onder de zendings- en evangelisatiecommissie diverse specifieke teams, zoals voor de creatieve avond, de Emmaüs-cursus, de Alpha-cursus, de zending, et cetera. In elk team zit een vertegenwoordiger van de zendings- en evangelisatiecommissie. De benoeming van de andere leden van de teams is de verantwoordelijkheid van de zendings- en evangelisatiecommissie. Binnen de zendings- en evangelisatiecommissie geldt een protocol voor benoeming van teamleden.

Elk specifiek team draagt zorg voor de uitoefening van de taken die de zendings- en evangelisatiecommissie aan dit team heeft gedelegeerd. De zendings- en evangelisatiecommissie is verantwoordelijk voor de beleidslijnen, kaders en het toezicht daarop. De teams kunnen en mogen de zendings- en evangelisatiecommissie gevraagd en ongevraagd van advies dienen.

Als orgaan van bijstand van de kerkenraad is de commissie verantwoording van zijn activiteiten schuldig aan de kerkenraad. Dit verslag vindt plaats door middel van een jaarverslag en/of door een mondeling verslag van de evangelisatieouderling in de kerkenraad.

Gehoor gevend aan de grote opdracht van Christus (Mattheüs 28:19) wil de commissie als orgaan van bijstand van de kerkenraad en in dienst van de hervormde gemeente te Lienden werkzaam zijn, zodat de gemeenteleden gestalte kunnen geven aan de Bijbelse opdracht tot evangelisatie en zending, opdat het huis van de Vader vol zal worden en de voleinding komt waarin God alles zal zijn in allen en de aarde vol zal zijn van de kennis van de Heere.

De doelen zijn meerledig:

- Bewustwording en toerusting van gemeenteleden voor de Bijbelse opdracht voor zending en evangelisatie
- Organiseren van activiteiten waarin gemeenteleden mensen in Lienden en directe omgeving in aanraking kunnen brengen met het Evangelie van Jezus Christus
- Mensen die rand- of buitenkerkelijk zijn, maar op zoek zijn naar Jezus, begeleiden op weg naar een levende relatie met Hem
- Ondersteuning van evangelisatie- en zendingsactiviteiten buiten Lienden

8. Beheer

8.1. Algemeen

De zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente berust bij de kerkenraad. Overeenkomstig de kerkorde vertrouwt de kerkenraad de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van niet-diaconale aard toe aan het college van kerkrentmeesters.

Het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen stemmen hun beleid af op het beleid van de kerkenraad inzake het gehele leven en werken van de gemeente. Zij doen verslag van hun werkzaamheden aan de kerkenraad.

8.2. Kerkrentmeesters

Het college van kerkrentmeesters heeft tot taak het, in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad, scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente door¹³:

- het meewerken aan de totstandkoming van het beleidsplan, de begroting en de jaarrekening van de gemeente overeenkomstig het bepaalde in ordinantie 4-7-1 en het bepaalde in ordinantie 11 de artikelen 6 en 7;
- het zorg dragen voor de geldwerving;
- het zorg dragen voor het beschikbaar zijn van ruimten voor de eredienst en de andere activiteiten van de gemeente;

en voorts

- het beheren van de goederen van de gemeente;
- het verzorgen van het, in het beleidsplan en de begroting geformuleerde, personeelsbeleid;
- het zorgdragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die krachtens arbeidsovereenkomst bij de gemeente werkzaam zijn op niet-diaconaal terrein;
- het fungeren als opdrachtgever van kosters en beheerders van gebouwen en ander beherend en administratief personeel dat op arbeidsovereenkomst in dienst van de gemeente werkzaam is;
- het bijhouden van de registers van de gemeente, het doopboek, het belijdenisboek en het trouwboek;
- het beheren van de archieven van de gemeente;
- het beheren van de verzekeringspolissen.

Met het oog op deze taak kan de ouderling-kerkrentmeester worden vrijgesteld van het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping en de herderlijke zorg.

Het college van kerkrentmeesters blijft bij het beheren van en beschikken over de aan hem toevertrouwde vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente binnen de grenzen van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en van de door de kerkenraad vastgestelde begroting.

8.3. Bijstand in het beheer

8.3.1 *Het college van notabelen*

De Hervormde gemeente van Lienden kent vanuit de traditie het college van notabelen als toezichthouder op het college van kerkvoogden. De Protestantse Kerk in Nederland kent voor de beheertaken alleen een college van kerkrentmeesters. In de hervormde gemeente te Lienden is er voor gekozen om het college van notabelen als college van bijstand voor de kerkrentmeesters in stand te houden. Het college van notabelen bestaat uit zes leden. De samenstelling en werkwijze is vastgelegd in de plaatselijke regeling

8.3.2 *Koster*

De koster brengt het kerkgebouw in gereedheid voor de erediensten, hij ontvangt namens de kerkenraad families bij bijzondere diensten of gebeurtenissen, wijst kerkbezoekers indien nodig en zitplaats en bedient de aanwezige apparatuur.

¹³Ordinantie 11, artikel 2, lid 7

8.3.3 Veiligheid tijdens de erediensten

Een team van hulpverleners ondersteunt de kerkrentmeesters bij preventie en hulpverlening bij eventuele calamiteiten. In elke kerkdienst is, naast de koster, tenminste één hulpverlener aanwezig op een daarvoor bepaalde plaats.

8.3.4 Vrijwilligers

De kerkrentmeesters laten zich bij hun beheertaak bijstaan door gemeenteleden. Zij worden op basis van vrijwilligheid ingezet, over het algemeen zonder vrijwilligerscontracten en -vergoedingen. In enkele gevallen zoals het schoonmaken en beheer van kerkgebouw en verenigingsgebouw is er voor gekozen de vrijwilliger een vrijwilligersvergoeding te geven.

8.3.5 Organisten

De organist begeleidt de erediensten van de gemeente. Het Naber orgel (1842, 1850) in de hervormde kerk wordt op basis van vrijwilligheid bespeeld door een team van organisten. De eerste organist is naast het bespelen van het orgel ook belast met de zorg voor het onderhoud van het orgel en adviseert de kerkrentmeesters over het gebruik en (groot)onderhoud van het orgel.

De organisten worden begeleid door orgelcommissie,¹⁴ de eerste organist is tevens adviseur van deze commissie.

8.4. Gebouwen

Het college van kerkrentmeesters en notabelen heeft 3 gebouwen in eigendom en beheer:

- Historisch kerkgebouw; kort na 1058 gebouwd en in de 16^e en 17^e eeuw verbouwd tot de kerk zoals we die vandaag kennen.
- Pastorie; een herenhuis uit 1832
- Verenigingsgebouw “De Open Deur”; multifunctioneel gebouw bestemd voor het kerkelijke werk. Daarnaast, mits beschikbaar, wordt het gebouw ook onder voorwaarden beschikbaar gesteld voor condoleances, rouwdiensten, verjaardagen en andere bijeenkomsten.

8.5. Ledenadministratie

De kerkrentmeesters houden van de registers van de gemeente, het doopboek, het belijdenisboek en het trouwboek bij. De registers zijn vertrouwelijk en er worden alleen gebruikt ten behoeve van het pastoraat en de geldwerving (vrijwillige bijdrage). Er worden geen inhoudelijke pastorale zaken geregistreerd, dat is een verantwoordelijkheid van de predikant, pastoraal medewerker en de wijkouderlingen. Mutaties in het register worden uitgewisseld met het ledenregistratiesysteem van de Protestantse Kerk in Nederland.

8.6. Inzamelen van de gaven

Volgens het collecterooster, dat in overleg met de diaconie wordt opgesteld en door de kerkenraad vastgesteld, wordt er tijdens de erediensten voor de instandhouding van de plaatselijke hervormde gemeente gecollecteerd. De opbrengst van de collecten wordt aangewend voor het werk van de kerkrentmeesters.

¹⁴Zie ook 2.2.1 Functies en taken binnen de kerkenraad

Een belangrijk deel van de inkomsten komt uit de vrijwillige bijdrage die tweemaal per jaar wordt gehouden. Daarnaast zijn de jaarlijkse rommelmarkt en het ophalen van oud papier andere belangrijke bronnen van inkomsten.

8.6.1 Verjaardagfonds

Dit fonds, met als doel een verenigingsgebouw te bouwen en in stand te houden, is in 1955 opgericht. Ieder jarig gemeentelid boven de 15 jaar wordt persoonlijk, namens de kerkenraad, met zijn of haar verjaardag gefeliciteerd. Van de jarige wordt een gift gevraagd voor het verjaardagfonds.

9. Maatschappelijke betrokkenheid

Vanouds heeft de kerk een actieve rol gespeeld in de lokale samenleving. Hierbij was enerzijds een motief tot kerstening van de samenleving aanwezig, die onder meer vorm werd gegeven via het oprichten –al dan niet met anderen- van het verzorgingshuis 't Anker in Kesteren en de plaatselijke christelijke Eben Haëzerschool. Anderzijds heeft hier ook een diaconaal motief aan ten grondslag gelegen, om hulp te bieden waar dit vereist was.

Via de diaconie onderhoudt de kerkenraad de contacten met 't Anker, maar ook met andere zorginstellingen in de regio zoals verpleeghuis Vrijthof te Tiel en zorgcentrum Valentijn te Maurik¹⁵.

9.1. Bestuurscommissie Eben Haëzerschool

Voor het contact met de plaatselijke christelijke school wordt door de kerkenraad een ambtsdrager benoemd als lid van de bestuurscommissie Eben Haëzerschool. De ambtsdrager geeft vanuit de Hervormde gemeente (mee) invulling aan de taken van de bestuurscommissie, te weten:

- Identiteit; het opstellen en bewaken van gedragsregels waardoor invulling wordt gegeven aan de lokale identiteit van de Eben Haëzerschool.
- Toelatingsbeleid; het opstellen en bewaken van regels die betrekking hebben op de voorwaarden waaronder kinderen toegelaten worden op de school.
- Personeelsbenoemingen; het binnen de gestelde kaders doen van een bindende voordracht aan het bestuur van de Stichting Scholen met de Bijbel in de Betuwe.
- Sociale contacten met het personeel van de school; lief en leed, bijzondere gelegenheden in het schooljaar e.d.
- Contacten ouders; de ouders betrekken bij de school en als schakel fungeren tussen school en ouders om daarmee de plaatselijke eigenheid (identiteit) van de school vorm te geven.
- Klankbord locatiedirecteur; fungeren als klankbord voor de locatiedirecteur
- Adviseur van het schoolbestuur; het bestuur gevraagd en ongevraagd adviseren over de zaken die op lokaalniveau spelen.
- Verantwoordelijk voor de benoeming van één lid in het schoolbestuur.

¹⁵Zie ook hoofdstuk 6 Diaconie

10. Communicatie

10.1. Kerkbode

De Kerkbode is het informatiebulletin van de hervormde gemeente. Alle pastorale informatie en kerkelijke activiteiten worden hierin aangekondigd. Het blad verschijnt in de regel om de 14 dagen.

10.2. Kerkradio

De Hervormde Gemeente van Lienden heeft de beschikking over kerkradio. Door middel van een zender, geplaatst in de kerk, en ontvangstkastjes, bij de luisteraars thuis, zijn de kerkdiensten en andere bijeenkomsten via dit medium te beluisteren.

Degenen die om redenen van langdurige ziekte en/of ouderdom niet in staat zijn om de kerk te bezoeken wordt een ontvanger beschikbaar gesteld.

Ook jonge ouders die de avonddiensten willen bijwonen, maar door de jonge kinderen daartoe niet in de gelegenheid zijn, komen in aanmerking.

Voor het gebruik van de ontvanger is een reglement opgesteld met daarin een uiteenzetting en voorwaarden over het huren van de ontvanger.

10.3. Website

De hervormde gemeente heeft een eigen website. Via de website maken we de gemeente en andere belangstellenden bekend met de boodschap van het Evangelie en de activiteiten die binnen onze gemeente worden georganiseerd. Ook de clubs, verenigingen en commissies presenteren zich op deze site.

11. Bijlagen:

